

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ
Καθηγητής Αθανάσιος Κ. Πουλιάδης

UNIVERSITY OF THESSALONIKI
LAW FACULTY - CIVIL LAW SECTION
Professor Athanassios K. Pouliadis

Θεσσαλονίκη 15-7-2015

Σχετ.: Το με αριθμ. πρωτ. 887/22-6-2015 έγγραφο της Κοσμητείας της Νομικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Προς την Επταμελή Επιτροπή
αρμόδια για την μονιμοποίηση στην βαθμίδα του Επίκουρου Καθηγητή, με γνωστικό αντικείμενο το «Εμπορικό Δίκαιο», του Επίκουρου Καθηγητή της Νομικής Σχολής του ΑΠΘ κυρίου Ρήγα Γιοβαννόπουλου

(Διά της Γραμματείας της Νομικής Σχολής)

Κοινοποίηση: κ. Κοσμήτορα της Νομικής Σχολής.

ΕΚΘΕΣΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Α.Ι. Κατά την με ημερομηνία 17-6-2015 συνεδρίαση της ειδικής επταμελούς επιτροπής, η οποία συγκροτήθηκε σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρ.19 του Ν.4009/2011 «Δομή, λειτουργία, διασφάλιση της ποιότητας των σπουδών και διεθνοποίηση των Α.Ε.Ι.» καθώς και του άρθρ.3 της Κανονιστικής Απόφασης της Συγκλήτου του Α.Π.Θ (αρ. συνεδρ. 2842/14-12-2011, ΦΕΚ Β' 31/19-1-2012), για τις εκλογές των μελών ΔΕΠ του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, ορίστηκε με υπόδειξη του υποψηφίου, αξιολογητής της προσωπικότητας και του έργου του, εν όψει αιτήσεώς του για μονιμοποίηση στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή, σύμφωνα με το άρθρο 19 παρ. 4 ν. 4009/2011, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 34 παρ. 13 του ν. 4115/2013 και με το άρθρο 3 της Κανονιστικής Απόφασης της Συγκλήτου του ΑΠΘ (συνεδρίαση 2842/14-12-2011, ΦΕΚ Β' 31/19-1-2012).

Α.ΙΙ. Μελέτησα τόσο φάκελο υποψηφιότητας όσο και τις εισηγητικές εκθέσεις, οι οποίες είχαν συνταχθεί από τα αρμόδια τριμελή συμβουλευτικά όργανα για την κρίση του υποψηφίου στη εισαγωγική βαθμίδα του λέκτορα και στη συνέχεια στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή,

ώστε να έχω γενικότερη εικόνα της προσωπικότητας και του έργου του υποψηφίου, δεδομένου ότι κάθε κρίση οφείλει να είναι συνολική.

Εν όψει όλων των ανωτέρω, έχω συνεπώς την τιμή να εκθέσω μετά λόγου γνώσεως, εμπροθέσμως και εγγράφως, τα κατωτέρω, προς διαφώτιση της ειδικής επταμελούς επιτροπής, για το προς κρίση διδακτικό, ερευνητικό και συγγραφικό έργο του κ. Γιοβαννόπουλου, αναφερόμενος κατά τα λοιπά στο αναλυτικό του υπόμνημα και στις προαναφερθείσες και κατατεθείσες στη Γραμματεία του (τότε) Τμήματος Νομικής, εκτενείς, θετικές και ομόφωνες δύο εισηγητικές εκθέσεις, για την εκλογή και την εξέλιξη του υποψηφίου, το περιεχόμενο των οποίων αποδέχομαι και οι οποίες αποτυπώνουν με πληρότητα την εικόνα για το έργο και την προσωπικότητα του κ. Γιοβαννόπουλου, μέχρι την εκλογή του στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή. Πρόκειται αρχικά για την με αριθμ. πρωτ. 1749/10-6-2003 εισηγητική έκθεση των καθηγητών Ε. Αλεξανδρίδου, Β. Αντωνόπουλου και της αναπληρώτριας καθηγήτριας κ. Ουραν. Χατζηνικολάου-Αγγελίδου, σύμφωνα με την οποία εξελέγη ο κ. Γιοβαννόπουλος στην εισαγωγική βαθμίδα του λέκτορα. Εν συνεχεία αναφέρομαι στην με αριθμ. πρωτ. 584/13-1-2012 εισηγητική έκθεση των καθηγητών Σπ. Ψυχομάνη, Ν. Τέλλη και του επίκουρου καθηγητή κ. Απ. Καραγκουνίδη, σύμφωνα με την οποία ο κ. Γιοβαννόπουλος εξελέγη στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή.

Β.1. Γενικά για την ακαδημαϊκή πορεία του υποψηφίου

Ο υποψήφιος αποφοίτησε από το πάλαι ποτέ Τμήμα Νομικής της πάλαι ποτέ Σχολής Νομικών και Οικονομικών Επιστημών του Α.Π.Θ. και στη συνέχεια πραγματοποίησε μεταπτυχιακές και επί διδακτορία σπουδές στη Γερμανία, στα Πανεπιστήμια Αννοβέρου και Φραγκφούρτης επί του Μάιν αντίστοιχα. Καθ' όλη τη διάρκεια των σπουδών του ο υ. επέτυχε άριστες επιδόσεις τόσο στο ελληνικό όσο και στα αλλοδαπά πανεπιστήμια. Η διδακτορική διατριβή του, μάλιστα, όχι μόνο αξιώθηκε του βαθμού «άριστα μετ' επαίνου» (summa cum laude) αλλά αξιώθηκε και διάκρισης με το βραβείο «Baker & McKenzie Preis 2000» ως η καλύτερη διατριβή οικονομικού δικαίου για το έτος 2000 στο Πανεπιστήμιο της Φραγκφούρτης. Σε σύντομο χρονικό διάστημα από την επιστροφή του στην Ελλάδα και την ολοκλήρωση της στρατιωτικής θητείας του, ο υ. εξελέγη και διορίστηκε στη βαθμίδα του λέκτορα της σχολής μας (2003) και οκτώ έτη μετά (2011) στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή. Ως λέκτορας και επίκουρος καθηγητής ο υ. επέδειξε επιμέλεια και συνέπεια στην άσκηση των διδακτικών, ερευνητικών και διοικητικών καθηκόντων του, διδάσκοντας μαθήματα σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο, εποπτεύοντας διδακτορικές διατριβές, δίδοντας πολυάριθμες διαλέξεις στην ημεδαπή και αλλοδαπή, συγγράφοντας μονογραφία, άρθρα και συμβολές σε υπομνηματιστικά έργα, συμμετέχοντας σε νομοπαρασκευαστικές επιτροπές, συμβάλλοντας στη διεθνή παρουσία του Α.Π.Θ. και των φοιτητών του και εισάγοντας τους φοιτητές σε

σύγχρονους θεσμούς, όπως η διαμεσολάβηση, καθώς και συμμετέχοντας σε όργανα και διάφορες επιτροπές του Α.Π.Θ., ιδίως στη Νομική Επιτροπή καθώς και σε επαγγελματικούς ή εκπαιδευτικούς φορείς της πόλης (Β.Ε.Θ., Ι.Κ.Δ.Θ.). Όλα αυτά συνδυάζονται με την ενεργή δικηγορική ιδιότητα (στην οποία έχει προστεθεί η ιδιότητα του διαπιστευμένου διαμεσολαβητή) και την οικογενειακή ζωή.

B.II. Το καθόλου συγγραφικό έργο του υποψηφίου

Το συγγραφικό έργο του υ. είναι εκτεταμένο, πολυποίκιλο και κινείται σε ένα ευρύτατο πεδίο του ιδιωτικού, ενωσιακού και συγκριτικού δικαίου.

Εισαγωγικώς πρέπει να υπογραμμιστεί ότι ο υ. ήδη κατά τη θητεία του ως λέκτορας υπερακόντισε τον αναγκαίο και συνήθη αριθμό δημοσιεύσεων που επιδεικνύουν οι εξελισσόμενοι στη βαθμίδα του επικούρου με αποτέλεσμα το έργο του σήμερα να μπορούσε να δικαιολογήσει την εξέλιξή του και στη βαθμίδα του αναπληρωτή καθηγητή.

Ήδη η διδακτορική διατριβή του με τίτλο «Die Harmonisierung des privatrechtlichen Bankgeheimnisses im europäischen Wirtschaftsverkehr. Eine rechtsdogmatische und rechtsvergleichende Untersuchung zum deutschen, englischen, französischen und griechischen Recht unter besonderer Berücksichtigung der Europäischen Datenschutzrichtlinie, der EG-Grundfreiheiten und der Gemeinschaftsgrundrechte» (Η εναρμόνιση του τραπεζικού απορρήτου στον τομέα του ιδιωτικού δικαίου στις ευρωπαϊκές οικονομικές συναλλαγές. Μια δογματική και δικαιοσυγκριτική μελέτη στο γερμανικό, αγγλικό, γαλλικό και ελληνικό δίκαιο λαμβανομένης υπόψη της Ευρωπαϊκής Οδηγίας για την προστασία των προσωπικών δεδομένων, των κοινοτικών ελευθεριών και των κοινοτικών ατομικών δικαιωμάτων»), εξετάζει τα ζητήματα του τραπεζικού απορρήτου σε τέσσερις έννομες τάξεις υπό δύο πρωτότυπες οπτικές, εκείνη της προστασίας των προσωπικών δεδομένων και εκείνη των ενωσιακών ελευθεριών, διαμορφώνοντας ένα ρηξικέλευθο μηχανισμό εναρμόνισης του δικαίου, αναγκαίας για τη δημιουργία μιας ενιαίας τραπεζικής αγοράς και ενός χώρου αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας.

Από τα υπόλοιπα έργα του υ. ιδιαίτερα πρέπει να εξαρθεί η μονογραφία με τίτλο «Ελαττωματικές αποφάσεις γενικής συνέλευσης α.ε. Ι-Όψεις της ακυρωσίας, Νομική Βιβλιοθήκη, 2011», καρπός της συμμετοχής του υ. στη σχετική νομοπαρασκευαστική επιτροπή αναμόρφωσης του κ.ν. 2190/1920. Σε αυτήν ο υ. επιδεικνύει εξαιρετική επιμέλεια και ικανότητα να αντιμετωπίζει με επάρκεια σοβαρά δογματικά ζητήματα. Η μελέτη προκειμένου να αντικρούσει απόψεις που έχουν εκφράσει διάφοροι αστικολόγοι (Παπαστερίου, Λαδάς, Κλαβανίδου) σχετικά με -κατά τις απόψεις αυτές- δογματική ανακολουθία του άρθρου 35^α

κ.ν. 2190/1920 εκκινεί από τα δικαιoιστορικά και δογματικά θεμέλια της ακυρωσίας, συμβάλλοντας στο δόγμα του αστικού δικαίου όσον αφορά όχι μόνο στην ελαττωματικότητα των αποφάσεων συλλογικών οργάνων νομικών προσώπων αλλά και στο ίδιο το ανίσχυρο των δικαιοπραξιών καθώς και στο νομική φύση της αποφάσεως οργάνου νομικού προσώπου, καλύπτοντας με απόλυτη επάρκεια ένα βιβλιογραφικό κενό, δεδομένου ότι η μονογραφική συμβολή του Πέτρου Αλικάκου, Η απόφαση στις ενώσεις προσώπων και στα ν.π.ι.δ. (2004), δεν κάλυπτε πλήρως τη σχετική προβληματική. Επίσης, οι υπόλοιπες αναπτύξεις σχετικά με την ερμηνεία του άρθρου 35^ο κ.ν. 2190/1920 αναδεικνύουν την στέρεη νομική παιδεία του υ. στο καθόλου ιδιωτικό δίκαιο, την ικανότητά του προς εύστοχη δικαιοσυγκριτική ανάλυση και τη δυνατότητά του να διεισδύει και να προτείνει αποτελεσματικές και στέρεες από δογματική άποψη θέσεις και λύσεις σε σύνθετα νομικά ζητήματα του καθόλου ιδιωτικού δικαίου, συμπεριλαμβανομένου του αστικού δικονομικού δικαίου.

Από τις πολυάριθμες μελέτες και συμβολές σε υπομνηματιστικά έργα του υ. θέλω να εξάρω ως ιδιαίτερα πρωτότυπες:

-Τη μελέτη σχετικά με την Τραπεζική ενέγγυα πίστωση και ελαττωματικότητα των εγγράφων, [Αρμενόπουλος», 2/2001, σελ. 161-176], όπου ο υ. δείχνει ιδιαίτερη γνώση του διεθνούς αυτού θεσμού και των μηχανισμών αντιμετώπισης της ελαττωματικότητας των εγγράφων διεθνώς και δη τόσο στις χώρες του ηπειρωτικού, όσο και στις χώρες του κοινοδικαίου,

-Τη μελέτη σχετικά με την ίδρυση μικρής ΑΕ (ΕΕμπΔ 2/2002, σελ. 362-408), όπου ο υ. ερευνά με ιδιαίτερη εμβρίθεια και διεξοδικότητα το συσχετισμό εμπορικής δημοσιότητας και της τότε ισχύουσας κρατικής εποπτείας επί της α.ε.,

- Τη μελέτη σχετικά με τη δημόσια πρόταση αγοράς μετοχών (Αρμενόπουλος» 3/2002, σελ. 1575-1595), όπου ο υ. μελετά διεξοδικά το περίφημο καθήκον ουδετερότητας του δ.σ. της υπό εξαγορά εταιρίας,

-Τη μελέτη σχετικά με την ευρωπαϊκή ενοποίηση του δικαίου της παραγραφής [σε Κορνηλάκη, Α.: Σύγχρονες τάσεις του δικαίου της παραγραφής στον Ευρωπαϊκό Χώρο (ΕΝΟΒΕ 49), 2003, σελ. 32-49], μελέτη η οποία εξετάζει με πρωτότυπο τρόπο το δίκαιο της παραγραφής αξιώσεων υπό το πρίσμα του ενωσιακού δικαίου και παραπέμπεται εκτενώς στην αστικολογική θεωρία,

-Την ερμηνεία των άρθρων 56-60, 131-134, 300 και 310 Συνθήκης Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων [σε: Β. Σκουρή (επιμ.) Ερμηνεία Συνθηκών για την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωπαϊκή Κοινότητα (2003), σελ. 583-618, 971-1004, 1647-1660, 1716-1721], όπου ο υ. Αποδεικνύει τη βαθιά και στέρεη γνώση του στο πεδίο του ενωσιακού δικαίου.

- Την ερμηνεία των άρθρων 7^ο, 7β και 7^ο ν. 2190/1990 [σε Ε. Περάκη (επιμ.), Το Δίκαιο της Ανώνυμης Εταιρίας, τόμος 2Α, Β' εκδ. (2003), σελ. 67-178, 199-206], όπου ο υ. παρουσιάζει

διεξοδικότητα και με αναφορές σε θεσμούς και αρχές του ιδιωτικού δικαίου, όπως η αρχή του φαινομένου δικαίου, το σύστημα της δημοσιότητας των α.ε.

-Τη μελέτη σχετικά με τη διαταγή πληρωμής προσημειούχου δανειστή κατά πτωχεύσαντος οφειλέτη [ΕπισκΕΔ 2/2004, σελ. 313-338], όπου ο υ. αναλύει διεξοδικά την αρχή της αναστολής των ατομικών διώξεων στο πτωχευτικό δίκαιο, αλλά δείχνει εγκρατής και στην πραγμάτευση των ουσιαστικού και δικονομικού δικαίου ζητημάτων της προσημείωσης και της διαταγής πληρωμής με πρωτότυπες σκέψεις για τον δικονομικό χαρακτηρισμό της αναστολής των ατομικών διώξεων.

- Την ερμηνεία των άρθρων 4 και 14 Ν. 2251/1994 [σε: Αλεξανδρίδου Ε. (επιμ.), Δίκαιο Προστασίας Καταναλωτή, Νομική Βιβλιοθήκη, 2008, σελ. 175-215, 654-658], όπου ο υ. αναλύει διεξοδικά τα προβλήματα των συμβάσεων από απόσταση.

- Την ερμηνεία των άρθρων 741-784 ΑΚ [σε: Απόστολου Γεωργιάδη (επιμ.), Σύνομη Ερμηνεία του Αστικού Κώδικα Ι (2010), σελ. 1402-1508], όπου παρά το συνοπτικό χαρακτήρα του έργου ο υ. δείχνει να κατέχει πλήρως το δόγμα του δικαίου της αστικής εταιρίας και των προσωπικών εταιριών του εμπορικού δικαίου.

Η εμβρίθεια και οι λοιπές επιστημονικές αρετές του υ. επιβεβαιώνονται και στα έργα του υ. μετά το διορισμό του στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή. Ιδιαίτερη αναφορά προσήκει στην αυτοτελή συμβολή του υποψηφίου στο έργο «Εμπορικό Δίκαιο (Γενικό Μέρος-Δίκαιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας)», 2013 (σελ. 313-460), την πρώτη ερμηνεία του ν. 4072/2012 σχετικά με τα σήματα, την μελέτη σχετικά με την υποχρέωση πίστωσης διαχειριστών και εταιρών της ΙΚΕ [σε: ΣΕΕ (επιμ.), Το νέο εταιρικό δίκαιο της μικρομεσαίας επιχείρησης (Ν. 4072/2012), Νομική Βιβλιοθήκη (2013), σελ. 119-133], όπου ο υ. εξετάζει με πρωτότυπο τρόπο μια ιδιαίτερα σημαντική έκφανση της αρχής της καλής πίστης στις εταιρικές σχέσεις στο πλαίσιο μιας νέας εταιρικής μορφής που συνδυάζει χαρακτηριστικά κεφαλαιουχικής και προσωπικής εταιρίας και εισηγείται εύστοχα την διαφοροποίηση της έντασης της υποχρέωσης πίστης αναλόγως αν προέχουν τα κεφαλαιουχικά ή τα προσωπικά στοιχεία. Οι αστικολογικές αρετές του υ. αναδεικνύονται, ωστόσο, ιδιαίτερα στην υπό δημοσίευση στην ΕπισκΕΔ μελέτη «Προστασία δανειολήπτη στα δάνεια σε αλλοδαπό νόμισμα». Σε αυτήν ο υ. εξετάζει εξαντλητικά όλες τις δυνατότητες προστασίας του δανειολήπτη σε αλλοδαπό νόμισμα αποδεικνύοντας στέρεα γνώση θεσμών και διατάξεων του αστικού δικαίου, όπως των περί αστικής ευθύνης διατάξεων, των μηχανισμών ετερόνομης τροποποίησης των συμβάσεων δυνάμει των άρθρων 288 και 388 ΑΚ καθώς και των ζητημάτων του δικαστικού ελέγχου των ΓΟΣ.

Ειδική μνεία πρέπει να γίνει και στη διεθνή παρουσία του υποψηφίου με συμμετοχή ως εισηγητή σε διεθνή συνέδρια και τις αντίστοιχες μελέτες, όπως: Europäisches Gesellschaftsrecht: „Inspire Art“ und die Folgen für das europäische und das nationale Recht,

σε: K. J. Hopt/D. Tzouganatos (Hrsg.), *Europäisierung des Handels- und Wirtschaftsrechts-Gemeinsame oder unterschiedliche Probleme für das deutsche und griechische Recht?* [Tübingen (2006), σελ. 51-71], *Abusive Advertising on the Internet: Invasion of Privacy and Deception as regards Source and Content through Spam. The Greek Perspective* [RHDI 59 (2006), pp. 363-396=σε: Phaedon J. Kozyris (ed.), *Regulating Internet Abuses-Invasion of Privacy*, Kluwer, 2007, pp. 73-104], *The Law of Close Corporations in Greece*, RHDI 67 (2014), σελ. 439-478, όπου ο υ. δείχνει απόλυτη γλωσσική και γνωστική επάρκεια προς συμμετοχή στη διεθνή επιστημονική συζήτηση.

Τέλος, υπέρ της εργατικότητας, αλλά και της προσωπικότητας του υποψηφίου συνηγορούν οι συμβολές του σε έργα τρίτων, όπως η επιμέλεια βιβλίου Ε. Αλεξανδρίδου, *Δίκαιο Ηλεκτρονικού Εμπορίου*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη (2004), η επιμέλεια βιβλίου Β. Αντωνόπουλου, *Δίκαιο Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας*, Αθήνα-Θεσσαλονίκη, 2η εκδ. (2005) και η επιμέλεια βιβλίου Ε. Αλεξανδρίδου, *Δίκαιο Ηλεκτρονικού Εμπορίου*, 2η εκδ. Αθήνα-Θεσσαλονίκη (2010) καθώς και η νεκρολογία Prof. Dr. Manfred Wolf (1939-2007) [Αρμ. 2007, σελ. 1857-1860], επιφανούς αστικολόγου και δασκάλου του υ.

Γ. Τελικό Συμπέρασμα

Σύμφωνα με όσα εξέθεσα ανωτέρω η προσωπική μου άποψη για την προσωπικότητα και το επιστημονικό έργο του υποψηφίου είναι εξόχως θετική. Πρόκειται για ένα λαμπρό επιστήμονα με διεθνή παρουσία, του οποίου το έργο πλουτίζει τη νομική επιστήμη. Στο διδακτικό έργο του και τα εν γένει ακαδημαϊκά του καθήκοντα έχει επίσης να επιδείξει ιδιαίτερη επιμέλεια και αφοσίωση. Ο υποψήφιος υπερπληροί τις ουσιαστικές και τυπικές προϋποθέσεις για τη μονιμοποίησή του στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή και η αξιολογήσή μου είναι θετικότερη προς την κατεύθυνση αυτή. Όσον αφορά την προσωπικότητά του θα πρέπει να εξαρθεί επίσης το υψηλό ακαδημαϊκό του ήθος, η σεμνότητα του χαρακτήρα του, η προσήνειά του και η αφοσίωσή του στο Πανεπιστήμιο. Το τελευταίο παρόλη την παράλληλη άσκηση και ενεργούς δικηγορίας, την οποία προσωπικά μόνον ως πρόσθετο προσόν ενός έγκριτου επιστήμονα μπορώ να αξιολογήσω (:-«θεωρία χωρίς πράξη είναι τυφλή και πράξη χωρίς θεωρία κενή»-).

Για όλους αυτούς του λόγους είμαι στην ιδιαίτερα ευχάριστη θέση να τοποθετηθώ θετικότερα επί της αιτήσεως του κ. Γιοβαννόπουλου για μονιμοποίησή του στη βαθμίδα του επίκουρου καθηγητή.

Με τιμή

Αθανάσιος Κ. Πουλιάδης
Καθηγητής Νομικής Σχολής Α.Π.Θ.